

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De perseuerantia orationis, Sermo XXXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

morsu agit , atque afficit obsequentes ; tunc medicus ad virtutis laudem, ad artis gloriam , ad famæ cumuluin armatur patientia ; tolerantiam sumit , iniurias despicit , morsus sustinet , fert labores , & non leues pœnas patitur , vt à pœna liberet laborantem , fouet oleo , insistit curis , erogat medicinam , certus quod mercedem honoris obsequiis repenset ægrotus dum receperit sanitatem . Rogo , quæ maior phrenesis , quæ grauior vis furoris , quæ par dementia , sancti hominis percutere maxillam ? mansueti fratris faciem verberare ? placidi vultus gratiam tristi liuore perfundere ? nudare hominem solo , quo tegiur vestimento ? & ob vilem prædam nil Deo , nil homini , nil naturæ relinquere , nil pudori ? angariare hominem suis actibus occupatum ? & alienam pœnam suum solatium computare ? Ergo fratres si talia perpetrantes grauissima phrenesi laborare cognouimus , obediamus Christo , & furētium fratrum morsus , verbera , onera , tota pietatis virtute portemus , vt & fratres nostros libere-
mus à pœna , & nos æternum patientiæ præmium consequamur ; nec dedignetur seruus hoc accipere à conseruis , quod dominus à seruis & pro seruis di-
gnanter accepit , palmis faciem non negauit , tollenti
tunicam & pallium dimisit , & corpus , angariantem
se ad laborem , gratus ac libens est secutus ad mor-
tem . Ergo fratres , si dignum dominus pati duxit , pati
seruum quomodo , quomodo videtur indignum ? Er-
ramus , erramus fratres , qui non facit quod iussit
Dominus , gratis sperat Dominus quod promisit .

De perseverantia orationis , Sermo XXXIX.

Per se semper sibi diuina sufficiūt , sed ob hoc ho-
minibus humanis frequenter insinuantur exem-
plis ; quia cœlestis prouidentia non quid ipsa dicere ,
sed

sed quid auditor capere possit, attendit. Sic fons per tenues venarum primitus erumpit meatus, atque angusti sensim serpit in riuulis, donec digno successu in totam se fluuiorum latitudinem prorumpat, & valenter effundat. Et ut vobis de nobis loquar: nato paruulo mox coœuū præparat succum natura, escam commutat in potum, & stupentes adhuc fauces, torpentesque internorum meatus, ad usum solidioris cibi longa lactis infusione componit; sic nos dominus ad capienda diuina vernaculis erigit, & informat exemplis, dicendo; *Quis vestrum habebit amicum, & ibit ad illum media nocte;* Loc. 11. *& dicet illi, Amice, commoda mihi tres panes, quoniam amicus meus venit de via ad me, & non habeo quod ponam ante illum;* & ille deintus respondet, *noli mihi molestus esse, quia iam ostium clausum est,* & pueri mei mecum sunt in cubili; *non possum surgere & dare tibi?* Dico vobis, si non dabit illi surgens, *quia amicus eius est;* propter improbitatem tamen eius surget, & dabit illi quotquot habet necessarios. O quam dare vult, qui se inquietari taliter, taliter patitur suscitari. O quam necessitatis esse suæ, quod suæ potestatis est, vult videri. O quam pulsanti iste gestiuit occurrere, qui sic secreti sui cubile ipsam collocauit ad ianuam. O quam negare noluit, qui sibi etiam neganti qualiter extorqueretur, ostendit. O quam non ad ianuam tantum Dominus, sed ipsa ianua Dominus fuit; Ego sum, Ioan. 10. inquit, ianua qui dormientibus seruus pulsantis necessitatem solus & primus audiebat. O quam pius, quam misericors, qui quod mandatis docet, probat & informat exemplis. Cum facis, inquit, eleemosynam, noli tuba canere. Et iterum, Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. *Quis vestrum habebit amicum, & ibit ad illum media nocte.* Parum est quod facieti misericordiā Mass. 6.

nox velabatur, quod largitatem dantis, petentis obtinebat improbitas, nisi ad cumulum pietatis velandam ascriberetur & somnus. Indicit in hac humanitate geminam necessitatis speciem, petentis & dormientis; ut illum petere hospes, dare compellat hunc somnus; ut pote qui propterea se daturum ei dicat in tempore, quod non occurrere amico, sed recurrere videatur ad somnum; & ut ei magis dormire liceat, quam dare libeat sic petenti. Quid plura? ecce pulsanti illis plus sonus quam sonus extitit suffragator. Nec otiosum reor esse quod horam petendi sic aperit, sic designat, dicendo, *Quis vestrum habet amicum & ibit ad illum medianoⁿcte?* Quasi non & prima & secunda, & tertia hora noctis, cum se sopor blandus dormientibus primum fundit in corpora, & visceribus diurno labore fessis dulcis, ac totus illabitur molesta, & aspera sit inquietantis improbitas. Sed hoc tempus est, quod deuotum & iuge pernoctantis demonstrat iudicium; hoc tempus est, quo inter praeteritos & futuros labores ardens animus, sed ad diuina, nil indulget corpori, nil quieti; sed antequam finiat transfacti diei opera, inchoat & anticipat iam futuri. Ista satis hora est efficax impetrandi; hoc sciens Prophetus, ipsum tempus suae supplicationis afferit extensis, cantando; Media nocte surgebam ad confitendum tibi. In hac hora vigilantibus semper sponsus ille celestis occurrit; qui dicit, Media nocte clamor factus est, ecce sponsus venit. Non potuit non impetrare quod voluit, qui ut reciperet hospitem, hospitem reficeret, totam sibi requiem denegauit. Aus quomodo sic petenti, sic pulsanti non respondebat, ille, qui se in hospite suscipi confitetur, cum dicit; Hospes fui, & suscepistis me. Aestimo hoc dixisse pulsantem, aut forte taliter conuenisse, feci quod insisti,

Mat. 15.

Ibidem.

sisti, redde quod promisisti, tibi credidit dicenti.
Nolite solliciti esse in crastinum. Vnde hosterno hos- Matt. 6.
piti quod apponem non reliquit: si tibi ego sic
habenti molestus sum, quanto mihi ille exigit mo-
lestior non habenti? Et tamen ego illi excusare
non potui, quia tibi obedire contendi. Plus hit iubē-
tis, quam non habentis verecundia nunc laborat.
Hospes in domo est & tu dormis, immo tu dormis,
qui non dormis. Ego suscepī hospitem, nisi dederis
panem, panem hospiti tu negasti. Meritò sic pulsanti,
petenti taliter, quotquot necessarios habuit Euangeli-
cus iste fœnenerator largitus est panes. quid faciunt
qui se non in cubili, sed ipso collocant in sepulchro?
qui se non somno, sed morti tradunt? quos gallus
non commonet, lucifer non suscitat, sol ipse non
reuocat & producit ad lucem? Isti & tempus sup-
plicandi, & hospitis mercedem, & ipsa diei opera
perdiderunt. Contristamur fratres, quando nos
diluculo stamus ante dominum, & nobiscum nostros
filios non videmus. Ille noctis medio sic pulsauit,
in cuius domo hospes venerat, rogo, tu quare non
vel diluculo vigilas, cui est hospes in domo? quod
ille gratiae, tu tribue vel pigritia: quod ille huma-
nitati, tu necessitati saltem plus somni, quā tui amā-
tor impende: certe ut possis vigilare ad vitam, qui
dormis ad mortem: quae sequuntur ausculta: *Et ego*
dico, inquit, Petete, & dabitur vobis: querite & inuenietis;
pulsate, & aperietur vobis. Omnis enim qui petit, accipit;
& qui querit, inuenit; & pulsanti aperietur. Sed dicas,
esto quod petere possim, pulsare quomodo potero
*cœlestis secretum? quemadmodum? iterando pre-
ces, & expectando iudicium largitoris, moras
dantis patientissime sustinebo, quia quicunque
cum semel pulsauerit, indignatur mox si non*

fuerit auditus , iste non est petitor supplex , sed est

Psal. 116. imperiosus exactor. Audi Prophetam dicentem; Expecta Dominum , viriliter age , & confortetur cor tuum. Et si iterum distulerit in futurum , tu dominum tuum patienter expecta. Vbi autem quid querere debeas vis nosse , sunt diuitiae in sinu pauperis , &

Luc. 17. regnum cœlorum intra te est ; Intra vos est regnum cœlorum , dicit dominus ; Quis sit autem amicus qui dormit , & quis est amicus qui de via venit , & qui sunt pueri qui dormiunt , & quis est iste qui pulsat , & cur sub certo numero tres tantum postulat panes , cum petiero , quæsiero , pulsauero , & peruigil inquietator accipere meruero , vobis amicis mei domini non negabo. Sed dicitis mihi , ecce amicus domini tui venit ad te ; iste dare , non accipere consuevit ; hanc denique sitarchiam de viatici sui copia pastor audius expleuit , ut de nostræ paupertatis vilissima præparatione gustaret , nec passus est intempesta nocte me sibi aliunde pereire hospitum locupletissimus quod habebat. Nec mirum fratres , semper dare vult diues ad pauperein cum delinat. Iste illius Euangelici amici semper manet in ianua ; in istius cubili ille cum pueris suis largitor Euangelicus perseverat ; in cuius corde Pater & Filius , & Spiritus sanctus faciunt semper & collocant mansio- nē. Quid plura? Pater est , ab ipso petere , in ipso quætere , per ipsuin pulsare me credidit , & ideo me vodus daturum non incautus promissor asserui.

De bono pastore, Sermo X L.

Vbi vernalis auræ tempus annuos ouiuin cœperit partus aperire , ubi per capos , prata , vias cœperit fœcudi gregis germina copiosa dispergere , pa- stor bonus seponit , & catus , & discursu anxio teneros
quærit ,